

MALTA

**QORTI CIVILI
(SEZZJONI TAL-FAMILJA)**

**ONOR. IMHALLEF
ABIGAIL LOFARO**

Seduta tad-9 ta' April, 2015

Citazzjoni Numru. 70/2011

A B

vs

C B

Il-Qorti:

Rat ir-rikors guramentat ipprezentat mill-attur, li *in forza* tieghu, wara li ppremetta :

Kopja Informali ta' Sentenza

1. Illi l-kontendenti huma legalment separati minn ma xulxin in forza ta' sentenza moghtija mill-Prim Awla tal-Qorti Civili datata 18 ta' Ottubru 2000 (Cit Nru 1169/92 FD) liema sentenza ghaddiet in gudikat u kopja taghha qed tigi hawn annessa u markata Dok A;
2. Illi fl-istess sentenza l-attur gie ordnat ihallas lil martu bhala manteniment ghaliha s-somma ta' LM 100 fix-xahar (illum ekwivalenti ghal €232.93) u liema somma ghandha tizdied kull meta jkun hemm zieda f'xi wahda miz-zewg pensjonijiet li jircievi l-istess attur u dana b'nofs l-ammont ta tali zieda;
3. Illi minn dak in-nhar tas-sentenza 'l hawn kien hemm tibdil sostanzjali fid-dhul u qagħda finanzjarja tal-kontendenti li affettwat b'mod negattiv lill-istess attur tant illi martu spiccat qieghda tircievi sehem akbar minn dak li jircievi l-attur mill-pensjoni tieghu;
4. Illi jinghad inoltre li l-manteniment kien gie ffissat fuq kalkolu ta zewg pensjonijiet li kien jircievi l-attur filwaqt li ghal dawn l-ahhar seba snin l-istess attur qed jippercepixxi pensjoni wahda;
5. Jinghad ukoll inoltre li filwaqt li l-konvenuta baqghet tirisjedi fid-dar konjugali minghajr hlas ghalkemm nofsha ghadha tappartjeni lill-attur, l-esponent qed ighix f'post mikri u biex ilahhaq mal-istess qed jitlob sussidju fuq il-kera;
6. Illi ghalhekk ghandu jirrizulta li jezistu cirkostanzi sodisfacenti legalment sabiex ir-rata ta alimenti pagabbli lil martu tigi varjata fis-sens illi ghandha tigi ridotta u dana sabiex tirrifletti b'mod gust u ekwu d-dhul u l-ispejjez tal-attur fuq naha u dawk tal-konvenuta fuq in-naha l-ohra;
7. Illi l-fatti hawn fuq esposti li jiformaw il-premessi u kawzali ghat-talbiet li ser jigu intavolati aktar 'il quddiem huma maghrufa personalment lill-attur;
8. Illi r-rikorrent gie awtorizzat jiprocedi bil-kawza bid-digriet anness;

Talab li l-konvenuta tghid ghaliex din il-Qorti m'ghandhiex ghar-ragunijiet premissi :

- (1) Tordna li r-rata ta' alimenti pagabbli mill-attur lil martu tigi varjata fis-sens li ghandha tigi ridotta halli din tkun tirrifletti tassew u tkun in linea mal-qagħda finanzjarja taz-zewg kontendenti;

Kopja Informali ta' Sentenza

(2) Taghti kull provvediment u jew ordni ohra li jkun jidhrilha hekk xieraq u opportun fic-cirkostanzi;

Bl-ispejjez kontra l-intimata minn issa ngunta ghas-subizzjoni;

Rat il-lista tax-xhieda tal-attur;

Rat ir-risposta guramentata tal-konvenuta, li *in forza* taghha eccepjet:

1. Illi t-talbiet ta' l-attur ghandhom jigu michuda bl-ispejjez u dan minhabba l-fatt li t-talbiet huma infondati kemm fil-fatt u kemm fid-dritt;
2. Illi mhux minnu li kien hemm varjazzjoni fid-dhul tar-rikorrenti;
3. Illi bil-kontra il-bzonnijiet ta' l-intimata zdiedu u dan kif ser jigi pruvat fit-trattazzjoni tal-kawza;

Salvi, jekk ikun il-kaz, risposti, ossia eccezzjonijiet, ulterjuri;

Bl-ispejjez kontra r-rikorrenti;

Rat il-lista tax-xhieda tal-konvenuta;

Semghet lix-xhieda illi tressqu;

Rat id-dokumenti li gew esebiti, il-provi li gew prodotti u l-atti ta' dan il-procediment.

Semghet lill-avukati difensuri tal-partijiet jittrattaw;

Rat illi l-kawza thalliet ghas-sentenza ghallum;

Ikkunsidrat :

Illi l-qorti ghandha quddiemha talba sabiex tvarja sentenza moghtija mill-Prim'Awla tal-Qorti Civili tat-18 ta' Ottubru 2000¹, u li permezz taghha l-attur gie ordnat ihallas is-somma ta' Lm100, illum ekwivalenti ghal €232.93 fix-xahar, liema manteniment ghandu joghla f'kaz li toghla xi wahda mill-pensjonijiet percepibbli mill-istess attur u dan bir-rata ta' nofs l-ammont ta' tali zieda u dan abbazi ta' bdil ta' cirkustanzi finanzjarji tieghu.

Min-naha taghha l-intimata topponi ghat-talbiet tar-rikorrenti b'dan li tikkontendi li ma kien hemm ebda varjazzjoni fid-dhul tar-rikorrent. Anzi zzid tghid li huma l-bzonnijiet taghha li zdieđu.

II-Verzjoni tar-Rikorrenti

Permezz tal-affidavit tieghu², ir-rikorrent jghid li fiz-zmien li inghatat is-sentenza tas-separazzjoni, kellu dhul ta' zewg pensjonijiet u cioe' dik tad-Dockyard u ohra tal-invalidita u li tali pensjonijiet ittiehdu in konsiderazzjoni mill-Qorti li tat l-istess sentenza. Jghid li madwar tmien (8) snin ilu, inqatghetlu l-pensjoni tal-invalidita' u ghalhekk baqa' jghix biss mid-dhul tal-pensjoni tad-Dockyard. Jghid li ghalkemm id-dhul tieghu naqas, il-manteniment versu martu ghola peress li kellha tibbenefika min nofs iz-zidiet fil-pensjoni li jippercepixxi. Jipprezenta erba' dokumenti li permezz taghhom juri li l-intimata tircievi 45.70% tal-pensjoni *oltre allowances* u bonuses ohra. Jghid li martu ghandha anqas

¹ Esebata a fol 4 tal-process

² Esebit a fol 23 tal-process

spejjez minnu peress li hi baqghet tghix fid-dar matrimonjali (ghall-anqas sa' ftit ilu) filwaqt li hu jghix f'appartament bil-kera ghall-ammont ta' €163 fix-xahar. Jghid li sehemu gie mibjugh lil zewg uliedu b'dan li l-mara ghadha toqghod fl-istess dar b'xejn. Jghid ukoll li filwaqt li martu qieghda tibbenefika mill-ghajnuna legali, hu qed ikollu jirrikorri ghal avukat privat u jkollu jhallas l-ispejjez relattivi. Huwa fil-kuntest ta' dan kollu li r-rikorrent ihoss li l-manteniment dovut lil martu ghandu jigi rivedut sabiex jirrifletti b'mod proporzjonali t-tibdil negattiv fil-qagħda finanzjarja tieghu.

Sussegwentement permezz tax-xieghda tieghu datata s-27 ta' Settembru 2012³ jiddikjara li apparti l-kera tal-appartament fejn jghix, ihallas l-ispejjez tad-dawl u l-ilma u l-ispejjez tal-hajja pero' jiddikjara li m'ghandux *loans*. Jghid li mill-pensjoni tieghu, wara li jinqata' dak li hu dovut lill-intimata, jibqalu s-somma ta' €414 kull erba' (4) gimghat. Jghid li ma jafx xi dhul ghandha martu *oltre* l-pensjoni, izda jghid li tircievi xi beneficcju ghall-mard ghalkemm jghid li ma jafx jekk tbatix minn xi mard jew kondizzjoni peress li qabel ma ntavola l-kawza odjerna, ma kellimhiex dwar dan. Jghid li d-dar matrimonjali kienet ser tinbiegh bis-subbasta izda mbagħad tnejn minn uliedu xtraw sehemu ghall-ammont ta' €47,000.

In kontro-ezami mbagħad⁴ l-attur jghid ilu ma jahdem snin kbar u li ghalkemm jaf min hi Mrs. Cilia li gie ssuggerit lilu li hadmilha xi xogħol, l-attur jinsisti li dan mhux minnu. Mistoqsi fuq xi xogħolijiet li saru fil-blokka fejn jghix, jghid li dan għamlu hu izda ma thallasx tieghu, hlief l-ispejjez.

II-Verzjoni tal-Intimata

Permezz tal-affidavit tagħha⁵ l-intimata tghid li zewgha għadu jahdem għand certu Mrs. Cilia mir-Rabat (Malta) kif ukoll għand *hairdresser* minn

³ Ara a fol 40 tal-process

⁴ Ara s-seduta tas-16 ta' Settembru 2013 a fol 145 tal-process

⁵ Esebit a fol 139 tal-process

Santa Venera. Tghid li fil-verita' mhux minnu li l-appartament fejn jghix l-attur ihallas il-kera tieghu, peress li dan l-appartament fil-verita' huwa tieghu b'dan li ghamlu fuq isem huh sitt (6) xhur qabel ma inqatghet is-sentenza tas-separazzjoni. Dwar tali appartament hemm kawza pendenti li fiz-zmien li sar l-affidavit imsemmi, kienet assenjata quddiem l-Onorabbli Imhalled Dr. Farrugia Sscco, illum irtirat.

Tghid li kienet hi li baqghet fid-dar matrimonjali b'dan li sehemu r-rikorrenti hadhom fi flus – fl-ammont ta' €51,000 peress li sehemu xtrawh uliedhom. Tghid li ma kkwalifikax ghall-ghajnuna legali peress li ghandu l-proprjeta' kif ukoll wiret. Taghlaq billi tghid li mhux gust li jitnaqqsilha l-manteniment meta zewgha ghandu l-privileggi filwaqt li hi m'ghandha xejn.

In kontro-ezami mbaghad, mistoqsija dwar x'kien jippercepixxi zewgha, tghid li probabilment kien qed jithallas mid-Dockyard peress li l-flus tal-manteniment kienet tircevihom permezz ta' cedoli mid-Dockyard li kienu jigu depositati l-Qorti. Tikkonferma li d-dhul taghha huwa dak li xehed dwaru r-rapprezentant tas-social services.

II-Provi Migbura

Illi mid-dokument anness mal-affidavit tar-rikorrent⁶ jirrizulta li l-introjtu tal-intimata minn beneficji, *allowances* u pensjonijiet jammontaw ghal €2896.64 filwaqt li minn Dok. FE5⁷ ir-rikorrent jikkontendi li l-intimata tircievi s-somma ta' €83.97 fil-gimgha jew is-somma ta' €4366.44 fis-sena.

⁶ Ara Dok. FE3 esebit a fol 26 tal-process

⁷ Esebit a fol 28 tal-process

Issir referenza ghax-xiehda ta' Ivan Cilia in rapprezentanza tad-Dipartiment tas-Sigurta' Socjali li jesebixxi dokument⁸ li juri r-rata ta' beneficcju ta' kull gimgha tal-beneficcju tal-invalidita' li kien elegibbli ghalha r-rikorrent mill-1 ta' Jannar 2000 sal-4 ta' Lulju 2003, liema beneficcju kien perceptit fl-intier tieghu mill-istess rikorrent. Jghid li imbaghad f'Lulju 2003, r-rikorrent beda jippercepixxi l-pensjoni ta' zewg terzi peress li kien lahaq l-eta' tal-pensjoni. Ir-rati pagati huma indikati f'Dok. DSS2⁹. Ix-xhud izid jghid li mis-6 ta' Dicembru 2003, il-beneficcju indikat f'Dok. DSS2 beda jigi perceptit ukoll minn martu. Permezz tax-xiehda tieghu datata d-19 ta' Frar 2013¹⁰ imbaghad jipprezenta Dok. DSS3¹¹ li huwa set ta' dokumenti rigward l-attur b'prospett ta' beneficcji li bbenefika minnhom l-istess attur mis-sena 2000 sal-15 ta' Marzu 2013. Imbaghad permezz tax-xiehda tieghu datata l-24 ta' April 2013, l-istess xhud jipprezenta dokument li permezz tieghu jigi indikat x'beneficcji ppercepjet l-intimata mis-sena 2000 sal-10 ta' Mejju 2013¹².

Permezz tax-xhieda tieghu Michael B¹³ jikkonferma li l-attur huh ihallas is-somma ta' Lm70 fix-xahar bhala kera u li tali kera qatt m'gholiet. Jikkonferma r-ricevuti ghall-istess kera, inkluza l-ewwel ricevuta¹⁴ u l-ahhar zewg ricevuti¹⁵ b'dan li jaghraf il-firma tieghu ukoll.

Grace Micallef¹⁶ in rapprezentanza tad-Dipartiment tat-Tezor tghid li r-rikorrent ma jibbenefikax minn pensjoni li tohrog mit-Tezor.

Ivan Borg in rapprezentanza tal-Malta Shipyards Limited jikkonferma li l-attur kien jahdem mal-istess kumpanija (llum ghaddejja minn proceduri ta' stralc) mis-sena 1999 sas-sena 2003 u li l-istess attur kien jircievi

⁸ Ara Dok. DSS1 esebit a fol 51 tal-process

⁹ Ara a fol 52 tal-process

¹⁰ Ara a fol 63 tal-process

¹¹ Esebit a fol 64 tal-process

¹² Ara Dok. DSSX esebit a fol 86 tal-process

¹³ Ara a fol 47 tal-process

¹⁴ Ara Dok. ME1 a fol 54 tal-process

¹⁵ Ara Dok. ME2 a fol 55 tal-process

¹⁶ Ara x-xhieda taghha datata d-19 ta' Frar 2013 a fol 62 tal-process

pensjoni mill-istess Drydocks. Jesebixxi Dok. MS1¹⁷ u cioe' set ta' FS3s ghal kull sena relattiva u cioe' mill-1999 sal-2003.

L-intimata tipprezenta prospett tal-ispejjez li hija ghandha fix-xahar u dokumenti relatati mal-medicini u visti medici¹⁸ u li permezz tieghu tikkontendi li ghandha spejjez ta' madwar €493 fix-xahar inkluzi medicini, visti ghand it-tabib, dawl u ilma, telefon, ħajja kif ukoll hwejjeg u bzonnijiet. Sussegwentement permezz ta' nota ohra¹⁹ l-intimata tipprezenta wkoll tliet (3) dokumenti ta' ricevuti relatati mas-sahha filwaqt li waqt is-seduta datata l-20 ta' Novembru 2014 l-istess intimata tipprezenta dokument mahrug minn DaVinci Hospital li juri li ntefaq l-ammont ta' €71 ghal *mammogram and breast US*.

Issir referenza wkoll ghax-xiehda ta' Mary Cilia²⁰ li tghid li ilha taf lill-attur ghal madwar hames (5) jew sitt (6) snin izda lill-intimata ma tafhiex. Tghid li l-attur gieli wahhlilha xi vit jew xi nkwatru u ma jitlobhiex flus izda hi tpattilu mod iehor. Darba mar biex jaqbdilha gurdien u huwa dan it-tip ta' xoghol li jaghmlilha. Apparti dawn li ssemmi x-xhud, tghid li m'ghamlilha ebda xoghol iehor fid-dar taghha. Tghid li gieli jiehdu t-te flimkien. Jiltaqghu madwar darbtejn jew tliet darbiet f'xahar izda ma zzommx amment. Tikkonferma li qatt ma ghaddiet pagamenti lill-attur ghaliex hu qalilha li ma riedx flus.

II-Mertu tal-Kaz Odjern

Il-bazi tat-talba attrici huwa l-Artikolu 54(9) tal-Kodici Civili, Kap. 16 tal-Ligijiet ta' Malta li jsegwi hekk:

¹⁷ Ara a fol 100 tal-process

¹⁸ Ara n-nota tal-intimata datata l-11 ta' Settembru 2013 esebita a fol 109 tal-process

¹⁹ Datata l-21 ta' Ottubru 2014 esebita a fol 168 tal-process

²⁰ Datata l-11 ta' Marzu 2014 esebita a fol 161 tal-process

“Meta jkun hemm bdil li jigri wara fil-mezzi tal-parti responsabbli għall-manteniment jew il-bzonnijiet tal-parti l-oħra, il-qorti tista’ fuq talba ta’ kull wahda mill-partijiet, tordna li dak il-manteniment jinbidel jew jitwaqqaf skond il-kaz’.

Ir-rikorrent jghid li miz-zmien li inghatat is-sentenza ‘l hawn, l-introjtu tieghu naqas peress li dak iz-zmien kellu zewg pensjonijiet filwaqt li issa ghandu pensjoni wahda. Mill-provi jirrizulta li l-pensjoni tal-invalidita’ li kellu r-rikorrent waqfet fis-sena 2003. Pero’ jrid jinghad li mid-dokumentazzjoni li tressqet fil-mori tal-kawza, fosthom dawk esebiti mir-rapprezentant tad-Dipartiment tas-Sigurta’ Socjali, jirrizulta li filwaqt li meta r-rikorrent kien jiehu l-pensjoni tal-invalidita’ (per eżempju fis-sena 2000) kellu introjtu ta’ €3110.50²¹, fis-snin ta’ wara u cioe’ meta tali pensjoni waqfet izda minflok beda jippercepixxi l-pensjoni ta’ zewg terzi, l-introjtu tieghu fil-verita’ ghola. Eżempju fis-sena 2004 u cioe’ l-ewwel sena wara li waqfet il-pensjoni tal-invalidita’, l-introjtu tieghu kien dak ta’ €5891.48²². Għalhekk jirrizulta b’mod car li l-introjtu tar-rikorrent (minkejja li veru li waqfitlu l-pensjoni tal-invalidita’) ma naqasx. Abbazi ta’ tali dokumentazzjoni flimkien mal-fatt li l-istess attur jikkonferma li ha sehemu mid-dar ġia matrimonjali, *stante* li sehemu inbiegh u inghata s-somma ta’ aktar minn erbghin elf Euro (€40,000)²³, u abbazi tal-fatt li l-intimata m’ghandhiex impjeg u m’ghandhiex pensjoni, l-qorti thoss li m’huwiex ekwu u gust li l-manteniment tagħha jigi ridott.

Il-Qorti tagħmel referenza għall-kawza fl-ismijiet **Joanne Tabone pro et noe vs Jesmond Tabone**²⁴ fejn ragel li ma kellux il-mezzi sabiex jghajjex lilu nnifsu jew li jmantni lil haddiehor, gie kkundannat ihallas kwantu għal nofs dak li jippercepixxi bhala ghajnuna socjali. Tenut kont tal-fatt li r-rikorrent jirrizulta li l-uniku introjtu li ghandu huwa dak mill-pensjoni (u dan *stante* li minkejja allegazzjonijiet da parti tal-intimat li r-rikorrent jagħmel xogħol iehor, dan certament ma giex pruvat), il-qorti

²¹ Ara a fol 64 tal-process

²² Ara a fol 68 tal-process

²³ *Stante* li m’hemmx qbil dwar kemm ezattament ha r-rikorrent pero’ c-cifri msemmija miz-zewg partijiet jindikaw li għall-anqas l-ammont ta’ €40,000 gie percepit minnu għal sehemu mill-istess dar

²⁴ Citazzjoni Numru 545/1996 PS

Kopja Informali ta' Sentenza

tara li l-manteniment hekk kif stabbilit mill-Prim'Awla tal-Qorti Civili huwa wiehed gust fic-cirkustanzi kollha tal-kaz u li m'hemm ebda lok sabiex dan jigi mibdul.

Decide

Ghal dawn ir-ragunijiet, il-qorti qeghda taqta' u tiddeciedi billi tichad it-talbiet attrici fl-intier taghhom.

Bl-ispejjez kontra r-rikorrent.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----